

Referat despre opera Cel mai iubit dintre pamanteni scrisa de Marin Preda-prima parte

Scris, se pare, in rastimp de trei ani, timp record pentru Marin Preda, romanul Cel mai iubit dintre pamanteni (aparut in 1980) incheie in forta o activitate literara curmata prematur. Romanul surprinde prin forta neobisnuita de sondare a realitatii, prin cunoasterea unei game vaste a manifestarilor psihicului uman. Cel mai iubit dintre pamanteni fructifica, intr-o forma inconfundabila, liniile sugerate de romanul "obsedantului deceniu", aducand o anume dimensiune, care adesea lipsea acestuia. Venit intr-o vreme cand resursele pareau epuizate, romanul lui Marin Preda produce o ridicare in metafora, in semnificatie, a unor fapte, intamplari, ale caror resorturi brutale erau indeobste cunoscute. Nu intamplator personajul principal e un filosof, Victor Petrini, care cauta explicatia esecului sau, dar si reperarea unor cauzalitati care fac din individ o victima a mecanismelor sociale si politice. E foarte greu de fixat o anumita tema tipica acestui roman, pentru ca din tematica principala se ramifica o serie de teme secundare, uneori acaparatoare.

O imprejurare venita cu totul pe neasteptate l-a adus pe Victor Petrini in fata instantei de judecata, tocmai cand se parea ca destinul i-a suras, a intrat intr-o albie mai calma, in sfarsit si-a deschis resursele bunavointei. O acuzatie foarte grava planeaza asupra lui: savarsirea unei crime. Dupa despartirea de Matilda, prima sotie, Victor Petrini o cunoaste pe Suzy Culala, casatorita cu un inginer dipsoman, Pencea. Intr-o excursie, in urma unei altercatii cu acesta, Petrini il impinge, involuntar, in prapastie. E a doua crima, dupa ce, in penitenciar, unde fusese aruncat pentru trei ani pe nedrept, din motive bizare, il eliminase pe un supraveghetor care isi pusese in gand sa nu-l lase sa iasa viu de acolo.

Prietenul sau, avocatul Stefan Pop, Ciceo, il sfatuieste sa povesteasca in scris ceea ce i s-a intamplat, sa-si prezinte astfel depozitia. Romanul e, asadar, confesiunea unui personaj aflat intr-o situatie-limita. Confesiunea il elibereaza pe Victor Petrini, il apara parca de "barbaria concretului", il purifica. Chiar spune, in final: "Mi-am recitit acest lung manuscris si dincolo de ceea ce contine, m-a uimit barbaria concretului, pe larg etalat, cu placere vizibila, si pe care nu l-am putut ocoli fund incredintat ca altfel m-as fi chinuit indelung, fara sa obtin, spiritualmente, eliberarea totala a constiintei mele de ceea ce am trait". Cel mai iubit dintre pamanteni devine, asadar, confesiunea celui plecat in cautarea fericirii, la care nu ajunge decat dupa eliberarea constiintei de balastul conjunctural, dupa de subiectul gaseste firul rosu al existentei, intelege legile care i-au determinat avatarurile.

Povestirea lui Petrini e o "povestire exemplara" (in sensul pe care il acorda Mircea Eliade acestei sintagme pentru a defini mitul), de aceea, dupa ce o incheie, nu o distruge. Ultimele randuri ar putea defini substanta cea mai pura a cartii in care "mitul fericirii prin iubire" e vazut ca dimensiune definitorie a existentei umane.